Solidago leiocarpa

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Solidago* is afgeleid van het Latijnse woord *solidus*, wat ‘stevig’ of ‘gezond’ betekent, en *ago*, wat ‘maken’ betekent. De naam Guldenroede slaat waarschijnlijk terug op het traditionele gebruik van planten uit dit geslacht in de volksgeneeskunde, voornamelijk voor de behandeling van nier- en urinewegaandoeningen. De soortaanduiding *leiocarpa* is een combinatie van de Griekse woorden *leios* (glad of kaal) en *karpos* (vrucht), wat verwijst naar de gladde, onbehaarde vruchtjes (achenes) van deze specifieke guldenroedesoort.

Foto: Harrie de Vries

Taxonomie

Solidago leiocarpa, ook bekend als Cutler's alpine goldenrod in het Engels, is een overblijvende, kruidachtige plant uit de composietenfamilie. Het is een alpine soort die nauw verwant is aan andere Noord-Amerikaanse guldenroedes.

- Rijk: Plantae
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae (Composietenfamilie)
- Geslacht: *Solidago*
- Soort: *S. leiocarpa*

Synoniemen

Vanwege de variabiliteit en de historische herzieningen binnen het geslacht *Solidago* zijn er enkele synoniemen bekend voor deze plant, wat niet ongebruikelijk is voor alpine soorten. Enkele bekende synoniemen zijn: *Solidago cutleri* Fern. en *Solidago virgaurea* L. var. *alpina*.

Variëteiten en cultivars

Solidago leiocarpa wordt voornamelijk als botanische soort gewaardeerd vanwege zijn zeldzame, compacte, alpine karakter. Er zijn in de tuinbouw geen gangbare variëteiten of cultivars specifiek van *S. leiocarpa* op de markt. De meeste verkochte compacte guldenroedes zijn cultivars van andere soorten, zoals *Solidago virgaurea* of hybriden.

Familie

De soort behoort tot de Asteraceae (Composietenfamilie), een van de grootste plantenfamilies. Kenmerkend voor deze familie zijn de bloemhoofdjes, die bestaan uit talloze kleine buisbloempjes (schijfbloemen) in het midden en vaak lintbloempjes (straalbloemen) aan de rand, die samen de indruk van één grote bloem wekken.

Hoogte

In tegenstelling tot veel andere *Solidago*-soorten, is *S. leiocarpa* een laagblijvende, compacte alpine plant. De hoogte varieert doorgaans van 10 tot 35 centimeter. De bladeren vormen vaak een rozet aan de basis, waaruit de bloeistengels omhoog komen.

Bloemkleur

De bloemkleur is, zoals bij vrijwel het gehele geslacht, heldergeel tot goudgeel. De bloemen zijn klein en talrijk, gerangschikt in een dichte, platte of koepelvormige bloeiwijze aan de top van de stengel. Elk bloemhoofdje bestaat uit zowel straalbloemen als schijfbloemen, beide geel van kleur.

Bladkleur

De bladeren zijn groen. Ze zijn vaak spatelvormig (breed naar de punt toe) aan de basis en worden kleiner langs de stengel. De bladranden zijn doorgaans getand en de plant is bladverliezend in de winter.

Bloeiperiode

De bloeiperiode valt in de nazomer en vroege herfst, typisch van juli tot en met september. Deze late bloei maakt de plant waardevol voor het bieden van kleur en voedsel voor insecten laat in het seizoen.

Standplaats

Als alpine soort heeft *Solidago leiocarpa* een voorkeur voor een zonnige standplaats op grote hoogte, in granitaire berggebieden, richels en ravijnen. In cultuur vraagt het om een zonnige plek en een zeer goed doorlatende, stenige tot zanderige en matig vruchtbare grond. Goede drainage is essentieel.

Herkomst

De plant is inheems in de bergachtige delen van Noordoost-Noord-Amerika, waaronder Québec in Canada en de staten Maine, New Hampshire, Vermont en New York in de Verenigde Staten. Het wordt uitsluitend gevonden op hoogtes boven de 800 meter.

Soort gewas

Het is een meerjarige, kruidachtige plant (*perennial herb*) met een niet-woekerende, polvormende groeiwijze. Het wordt beschouwd als een gespecialiseerde alpine plant.

Vermeerderingswijze

Solidago leiocarpa kan worden vermeerderd door zaad, hoewel de kiemkracht en-omstandigheden specifiek kunnen zijn voor alpine planten. Vegetatieve vermeerdering vindt plaats door deling van de wortelkluit, wat het beste in het vroege voorjaar of de herfst kan worden gedaan.

Klimaatzone

De plant is zeer winterhard, aangezien hij in zijn natuurlijke habitat strenge winters moet doorstaan. Hij wordt beschouwd als winterhard in de meeste gematigde klimaten. De voorkeur ligt bij koele zomers en goed gedraineerde, zelfs droge, omstandigheden in de winter (USDA-winterhardheidszone 3-7).

Insecten

Zoals alle guldenroedes is *S. leiocarpa* zeer waardevol voor insecten. De overvloedige gele bloemhoofdjes trekken veel bestuivers aan, waaronder bijen, hommels en vlinders. Ondanks een wijdverbreid misverstand over andere guldenroedes, veroorzaakt het zware stuifmeel van de *Solidago*-soorten geen hooikoorts.

Bronvermelding

https://gobotany.nativeplanttrust.org/species/solidago/leiocarpa/

https://uwaterloo.ca/astereae-lab/research/goldenrods/classification-and-illustrations/solidago-leiocarpa

https://www.tuinadvies.be/plantengids/14837/solidago-leiocarpa

---

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	*Solidago* (Latijn voor gezond maken); *leiocarpa* (Grieks voor gladde vrucht)
Taxonomie	*Rijk:* Plantae, *Familie:* Asteraceae, *Geslacht: Solidago*, *Soort: S. leiocarpa*
Synoniemen	*Solidago cutleri* Fern., *Solidago virgaurea* L. var. *alpina*
Variëteiten en cultivars	Geen formele cultivars bekend; voornamelijk botanische soort
Familie	Asteraceae (Composietenfamilie)
Hoogte	10 tot 35 centimeter
Bloemkleur	Heldergeel tot goudgeel
Bladkleur	Groen
Bloeiperiode	Juli tot september (nazomer/vroege herfst)
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende, stenige/zanderige grond
Herkomst	Bergachtige gebieden van Noordoost-Noord-Amerika (o.a. Québec, New England)
Soort gewas	Meerjarige, kruidachtige plant (alpine plant)
Vermeerderingswijze	Zaaien en deling van de wortelkluit
Klimaatzone	Zeer winterhard (USDA 3-7); vereist goede winterdrainage
Insecten	Zeer aantrekkelijk voor bestuivers (bijen, hommels, vlinders)